

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **R. M.**

co do którego warunkowo umorzono postępowanie o czyn z art. 277 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 stycznia 2020 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego

IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w B.

z dnia 17 grudnia 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistej kasacji skazanego w sprawie

zakończonych wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 czerwca 2019 r., sygn.

akt IV Ka (...)

na podstawie art. 437 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia osobistej kasacji oskarżonego R. M. w sprawie zakończonych wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 czerwca 2019 r., sygn. akt IV Ka (...).

Podstawą do zajęcia takiego stanowiska było zaniechanie usunięcia braków w postaci sporządzenia i podpisania tego pisma procesowego przez adwokata lub radcę prawnego, jakimi dotknięte było osobiste wystąpienie autora własnoręcznie sporządzonej kasacji. Oskarżony – wezwany zarządzeniem zastępcy

Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w B. z dnia 1 sierpnia 2019 r. do uzupełnienia braku formalnego w postaci sporządzenia i podpisania kasacji przez adwokata lub radcę prawnego - nie uzupełnił tych braków, natomiast wystąpił o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, co nastąpiło zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2019 r.

Po zapoznaniu się z aktami sprawy, wyznaczony adwokat poinformował Sąd, że nie znalazł podstaw do sporządzenia kasacji oraz przedłożył swoją opinię prawną w tej materii. Opinię tę wraz ze stosownymi pouczeniami doręczono osk. R. M. w dniu 21 października 2019 r., a następnie - zarządzeniem z dnia 27 listopada 2019 r., wezwano ponownie do usunięcia braku formalnego przez sporządzenie i podpisanie kasacji przez adwokata z wyboru. Zakreślono również 7-dniowy termin na wykonanie tej czynności.

W kolejnym swoim piśmie osk. R. M. wskazał na potrzebę dogłębnego zbadania sytuacji, która jest podłożem całej sprawy, ale braku wskazanego w powołanym wyżej zarządzeniu - nie uzupełnił. Konsekwencją tej sytuacji było zarządzenie zastępcy Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w B. z dnia 17 grudnia 2019 r. o odmowie przyjęcia kasacji w sprawie wymienionej na wstępie.

Rozstrzygnięcie to zaskarżył osk. R. M. , argumentując, że – w jego przekonaniu – to on jest pokrzywdzonym w przedmiotowej sprawie, niezasadnie nie uzyskał pomocy prawnej, a swoje racje przedstawi bezpośrednio przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie osk. R. M. nie mogło zostać uwzględnione.

Podstawy merytoryczne i warunki formalne obowiązujące przy sporządzeniu i wnoszeniu kasacji są określone w ustawie procesowej i ich przestrzeganie jest obowiązkiem wszystkich organów. Wyznaczają one także granice możliwości działania Sądu Najwyższego. Przepisy rozdziału 55 Kodeksu postępowania karnego precyzują zasady procedury kasacyjnej i ograniczenia przedmiotowo - podmiotowe w odniesieniu do tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Jednym z takich wymagań formalnych jest obowiązek sporządzenia kasacji przez adwokata lub radcę prawnego, co w tej sprawie nie nastąpiło. Obrońca wyznaczony z urzędu

w celu zbadania sprawy i ewentualnego sporządzenia stosownego pisma procesowego lub opinii o braku podstaw do wystąpienia z kasacją, przeanalizował akta oraz okoliczności podnoszone obecnie przez oskarżonego i wyraził przekonanie, że nie zawierają one argumentów spełniających ustawowe wymagania sformułowane pod adresem wspomnianego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Z uwagi na to, że kasacja jest środkiem zaskarżenia zmierzającym do zakwestionowania prawidłowego przebiegu postępowania lub prawnej oceny wyrażonej w prawomocnym już rozstrzygnięciu i musi zawierać zarzuty oraz argumenty odwołujące się do stanu normatywnego, a także przyjętej wykładni obowiązujących przepisów, zasadnicze znaczenie ma zbadanie akt sprawy przez wykwalifikowanego prawnika, jakim jest adwokat lub radca prawny – w tym wypadku wyznaczony z urzędu oraz sporządzenie przez niego i podpisanie kasacji. Bez takiego wystąpienia sporządzonego przez tzw. podmiot fachowy, Sąd Najwyższy nie może ani zwolnić strony procesowej od zachowania tego wymagania, ani też przystąpić do badania zasadności argumentacji przedstawionej przez tę stronę w jej osobiście sporządzonym piśmie nazwanym kasacją.

W złożonym obecnie zażaleniu osk. R. M. nie wykazał, aby obrońca wyznaczony mu z urzędu nierzetelnie zbadał akta jego sprawy, bądź też pominął okoliczności podnoszone przez skarżącego już po prawomocnym zakończeniu procesu, a mogące mieć znaczenie na obecnym etapie procedowania. Nie zostały także podniesione okoliczności, mogące odegrać istotną rolę przy hipotetycznym formułowaniu zarzutów kasacyjnych. Z treści kolejnych pism, jak i zażalenia wynika, że oskarżony kwestionuje działania różnych instytucji, czego efektem była ocena stanu prawnego dotyczącego rozgraniczenia nieruchomości i uwidocznienia znaków rozgraniczających. To ona zdeterminowała treść orzeczeń w sprawie karnej, jednak właśnie dla kompetentnego zbadania sprawy, analizy wyrażonych w niej ocen i podjętych rozstrzygnięć oraz przedstawienia ewentualnej możliwości ich podważenia, ustawodawca uznał, że niezbędne jest zachowanie wymogu przymusu adwokackiego.

Skoro zatem w tej sprawie obowiązek sporządzenia i podpisania nadzwyczajnego środka zaskarżenia przez adwokata lub radcę prawnego nie został spełniony ani w wyniku wyznaczenia osk. R. M. obrońcy z urzędu, ani po

udzieleniu mu pouczenia o możliwości ustanowienia w tym celu obrońcy z wyboru, to ustawową konsekwencją takiego stanu rzeczy, było orzeczenie o utrzymaniu w mocy zaskarżonego zarządzenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.